

KARTA PRZEDMIOTU

Kierunek: PRAWO	Specjalność:			
Nazwa przedmiotu: Prawo konstytucyjne	Kod przedmiotu: PrKonst			
Moduł: przedmioty obowiązkowe	Poziom studiów: jednolite magisterskie	Rok studiów: I	Semestr: II	Tryb: stacjonarny
Liczba godzin: 75	Liczba punktów ECTS: 5			
Tytuł, imię i nazwisko; adres e-mailowy wykładowcy/wykładowców: dr hab. Krzysztof Urbaniak, prof. Uniwersytetu Kaliskiego, k.urbania@uniwersytetkaliski.edu.pl				

Informacje szczegółowe

Cele przedmiotu			
C1 Nabywanie przez studenta wiedzy pozwalającej na interpretację roli konstytucji w państwie i społeczeństwie oraz jej wpływu jako aktu o najwyższej pozycji w hierarchii źródeł prawa.			
C2 Nabywanie przez studenta wiedzy pozwalającej na rozumienie usytuowania oraz roli władz państwowych oraz zasad i procedur ich funkcjonowania, a także ich wzajemnych relacji oraz ocenę praktyki działania głównych organów państwa.			
C3 Nabywanie przez studenta wiedzy pozwalającej na posługiwanie się zasadniczymi instytucjonalnymi i proceduralnymi gwarancjami praw i wolności jednostki.			
C4 Nabywanie przez studenta wiedzy pozwalającej na rozumienie wzajemnych związków między prawem konstytucyjnym a integracją w ramach Unii Europejskiej i współpracą międzynarodową.			
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych: Znajomość podstawowych rozwiązań prawnych charakteryzujących funkcjonowanie państwa i zasad tworzenia prawa. Wiedza z historii polskiego prawa konstytucyjnego w tym wiedza o konstytucjach polskich. Podstawowe informacje z zakresu wiedzy o społeczeństwie.			
Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych			
Efekty uczenia się	Po zrealizowaniu przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student	Odniesienie do celów przedmiotu	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu
EU1	posiada pogłębioną i ugruntowaną wiedzę w zakresie nauk prawnych a także innych, pokrewnych dyscyplin naukowych oraz ich przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach;	C1 C4	KJP_W01
EU2	zna w stopniu pogłębionym pojęcia z zakresu prawoznawstwa, rozumie genezę nauk prawnych, historię prawa, w tym rozumie wpływ nauk historycznych i zmian cywilizacyjnych i technologicznych na współczesne regulacje prawne;	C1 – C4	KJP_W02
EU3	ma pogłębioną, uporządkowaną i ugruntowaną wiedzę w zakresie instytucji, rozumie różnicę pomiędzy instytucjami a układami w prawie, rozumie zasady i praktykę tworzenia i stosowania prawa krajowego, unijnego i międzynarodowego, rodzaje źródeł prawa i ich hierarchię i wiedzę tą stosuje w praktyce;	C1 – C4	KJP_W05
EU4	potrafi analizować i interpretować przepisy prawne zgodnie z regułami egzegezy; potrafi tworzyć normy prawne, dokonuje wnioskowań prawniczych; krytycznie ocenia normy prawne; prezentuje innowacyjne rozwiązania typowych i nietypowych problemów prawnych;	C1 – C4	KJP_U01
EU5	potrafi sporządzić pisma procesowe w zakresie różnych gałęzi prawa, w tym między innymi w sprawach cywilnych, karnych, gospodarczych oraz administracyjnych i sądowno administracyjnych;	C1 – C4	KJP_U03
EU6	posiada umiejętność sporządzania opinii prawnych i innych dokumentów mających znaczenie w procedurach sądowych i administracyjnych; potrafi wyszukiwać źródła prawa oraz ustalać ich obowiązywanie, identyfikować zawarte w nich normy i relacje między nimi;	C1 – C4	KJP_U04
EU7	prawidłowo posługuje się językiem prawniczym właściwym dla poszczególnych dziedzin prawa; posiada umiejętność efektywnego komunikowania się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców, w zakresie specjalistycznych problemów prawnych;	C1 – C4	KJP_U08

EU8	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę do prognozowania i modelowania krajowego i unijnego procesu legislacji w wybranych gałęziach prawa, a także prognozować i modelować możliwe warianty przebiegu postępowań w konkretnych sprawach, na wszystkich etapach;	C1 – C4	KJP_U13
EU9	ocenia kreatywnie i krytycznie odbierane treści na temat prawa, uznaje i rozumie znaczenie dorobku nauk prawnych i orzecznictwa sądów w rozwiązywaniu problemów prawnych i poznawczych;	C1 – C4	KJP_K01
EU10	rozumie wytyczne w zakresie stosowania prawa, samodzielnie stosuje przepisy prawa zgodnie ze standardami etyki i deontologii zawodu prawnika, jest gotowy do doskonalenia siebie i kształcenia się przez całe życie.	C1 – C4	KJP_K03
Przedmiotowe efekty uczenia się			
Symbol efektu dla przedmiotu	Treść efektu przedmiotowego		Symbol efektu kierunkowego
Wiedza			
W1	Student ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat Konstytucji RP i wydanych na jej podstawie aktów prawnych dotyczących funkcjonowania państwa polskiego.		KJP_W01 KJP_W02
W2	Student ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat formy państwa i systemu rządów oraz aparatu państwowego wraz z określeniem wzajemnych relacji między organami poszczególnych władz (władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej).		KJP_W02
W3	Student ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat przedmiotu ochrony wolności i praw jednostki, a także wiedzę na temat konstytucyjnych i pozakonstytucyjnych środków ich ochrony.		KJP_W05
W4	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat procedur demokratycznego sposobu kreowania składu organów przedstawicielskich (prawo wyborcze), demokratycznych procedur sprawowania władzy (w tym instytucji demokracji bezpośredniej), demokratycznego procesu stanowienia prawa oraz jego kontroli konstytucyjności.		KJP_W05
Umiejętności			
U1	Student potrafi dokonać identyfikacji ustrojowej poszczególnych organów i instytucji oraz wskazać relacje istniejące między nimi.		KJP_U01
U2	Student jest w stanie przeprowadzić analizę podstawowych rozwiązań ustrojowych istotnych z punktu widzenia identyfikacji formy państwa i systemu rządów.		KJP_U01 KJP_U04 KJP_U08
U3	Student potrafi zastosować posiadaną wiedzę do przeprowadzenia krytycznej analizy danego stanu faktycznego pod kątem stosowania prawa konstytucyjnego (przepisów prawa dotyczącego ustroju państwa i jego organów, norm prawa materialnego oraz procedur). Umie powiązać i ocenić relacje norm konstytucji RP z regulacjami zawartymi w aktach podkonstytucyjnych w zakresie ich stosowania oraz współstosowania.		KJP_U03 KJP_U08
U4	Student potrafi formułować wnioski de lege lata i de lege ferenda w obszarze prawa konstytucyjnego.		KJP_U08 KJP_U13
U5	Potrafi rozwiązywać kazusy z prawa konstytucyjnego.		KJP_U03 KJP_U04 KJP_U08 KJP_U13
Kompetencje społeczne			
K1	Student potrafi publicznie zaprezentować wyniki swojej analizy problemu.		KJP_K01
K2	Student jest w stanie inicjować i prowadzić dyskusję na temat zagadnień związanych z prawem konstytucyjnym.		KJP_K01 KJP_K03
K3	Posiada zdolność analizy kontekstowej problemów prawnych dotyczących materii konstytucyjnej w obszarze ustroju państwa, ochrony wolności i praw jednostki.		KJP_K01 KJP_K03
Treści programowe			
Treści programowe	Forma zajęć	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się

	WYKŁADY	30	
TP1	Definicja i przedmiot prawa konstytucyjnego. Konstytucja – zagadnienia węzłowe: <ul style="list-style-type: none"> - geneza konstytucji pisanej, - konstytucja a ustroj polityczny państwa, - konstytucja jako ustawa zasadnicza, - źródła prawa konstytucyjnego, - ustrojowe modele kontroli konstytucyjności prawa, - szczególna treść przepisów oraz systematyka konstytucji, - sposoby uchwalania konstytucji, zagadnienie zmiany konstytucji. 	1	W1, K2
TP2	Ustrój konstytucyjny w Polsce powojennej oraz w dobie PRL. Reforma systemu konstytucyjnego państwa w dobie transformacji ustrojowej.	1	W1, K2
TP3	Systemy rządów we współczesnych porządkach demokratycznych: <ul style="list-style-type: none"> - system parlamentarno-gabinetowy, - system kanclerski, - system prezydencki, - system pół-prezydencki, - system parlamentarno-komitetowy. 	1	W2, U2, K1, K2
TP4	Naczelne zasady ustroju III RP: <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie „zasad naczelnych”, - zasada republikańskiej formy rządów, - zasada demokratycznego państwa prawnego, - zasada suwerenności narodu, - zasada reprezentacji politycznej, - zasada trójpodziału władzy, - zasada dwuizbowości, - zasada pluralizmu politycznego, - zasada parlamentarno-gabinetowego systemu rządów, - zasada odrębności i niezależności sądów i Trybunałów, - zasada społecznej gospodarki rynkowej, - zasada decentralizacji władzy publicznej oraz samorządu terytorialnego. 	2	W1, W2, W3, K2
TP5	Ustrojowy status jednostki w państwie: <ul style="list-style-type: none"> - geneza ochrony praw jednostki, - międzynarodowa ochrona praw człowieka, - wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela (założenia konstytucyjne), - zakres regulacji konstytucyjnej, - prawa człowieka, - prawa podmiotowe, - prawa obywatelskie, - wolności osobiste, - podstawowe obowiązki, - instytucjonalne gwarancje ochrony praw jednostki. 	2	W1, W3, W4, U1, U2, U3, U5, K1, K2
TP6	Konstytucyjny system źródeł prawa: <ul style="list-style-type: none"> - akty prawa powszechnie obowiązującego, - akty prawa wewnętrznego, - miejsce prawa międzynarodowego i prawa europejskiego w systemie źródeł prawa. 	2	W1, W2, W3, W4, U2, U4, U5, K1, K2, K3
TP7	Prawo wyborcze: <ul style="list-style-type: none"> - ustawodawstwo wyborcze w Polsce po 1989 r., - prawo wyborcze, system wyborczy – pojęcie, - funkcje prawa wyborczego, - konstytucyjne zasady prawa wyborczego (zasada powszechności, zasada równości, zasada bezpośredniości, zasada proporcjonalności i zasada większości, zasada tajności), - organizacja wyborów parlamentarnych i na urząd prezydenta, - struktura oraz kompetencje organów wyborczych, - tryb stwierdzania ważności wyborów. 	2	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
TP8	Instytucje demokracji bezpośredniej: referendum i inicjatywa obywatelska.	1	W1, W3, W4, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3

TP9	<p>Sejm i Senat jako organy władzy ustawodawczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - miejsce Sejmu i Senatu w systemie organizacji władzy państwowej w Polsce, - regulaminy izb, - ustrojowy status deputowanego do Sejmu i Senatu, - funkcje ustrojowe oraz kompetencje Sejmu i Senatu, - struktura organizacyjna oraz mechanizmy funkcjonowania izb polskiego parlamentu: organy wewnętrzne w Sejmie i Senacie, - prawne formy organizowania się posłów na terenie parlamentu, - prace Sejmu i Senatu – regulacja prawna, zwyczaje parlamentarne, zasady ustrojowe, - tryb ustawodawczy: zwykła procedura ustawodawcza, szczególnie procedury ustawodawcze. 	3	W2, W4, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
TP10	<p>Ustrojowy model prezydentury w Polsce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozycja ustrojowa Prezydenta RP, - instytucja odpowiedzialności konstytucyjnej Prezydenta RP, - zasady wyboru Prezydenta RP, - funkcje ustrojowe Prezydenta RP, - akty urzędowe Prezydenta RP, - kompetencje Prezydenta RP: w relacjach z parlamentem, w relacjach z rządem oraz w relacjach z władzą sądowniczą. 	3	W2, W4, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
TP11	<p>Rada Ministrów i administracja rządowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustrojowa rola Rady Ministrów, - skład rządu, - tryb powoływania i dokonywania zmian w składzie Rady Ministrów, - zagadnienie konstytucyjnej odpowiedzialności członków Rady Ministrów, - prawnoustrojowe formy politycznej odpowiedzialności Rady Ministrów, - kompetencje Rady Ministrów, - tryb działania Rady Ministrów, - administracja rządowa. 	3	W2, W4, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
TP12	<p>Organy samorządu terytorialnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konstrukcja prawna gminy, powiatu i województwa, - kompetencje gminy, powiatu i województwa, - sprawowanie władzy w gminie, powiecie i województwie, - wybory organów stanowiących, - tryb wyłaniania organów wykonawczych, - referendum lokalne. 	2	W1, W2, W4, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
TP13	<p>Władza sądownicza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustrój i właściwość organów wymiaru sprawiedliwości (Sąd Najwyższy, sądy powszechne, sądy administracyjne, Naczelny Sąd Administracyjny, sądy wojskowe), - konstytucyjne zasady organizacji i postępowania sądów, - Krajowa Rada Sądownictwa, - Trybunał Konstytucyjny (geneza ustrojowa kontroli konstytucyjności prawa w Polsce, status ustrojowy Trybunału Konstytucyjnego, skład Trybunału Konstytucyjnego, zakres kompetencji Trybunału Konstytucyjnego, rodzaje postępowań przed Trybunałem Konstytucyjnym, charakter prawny orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego, ustrojowy model skargi konstytucyjnej), - Trybunał Stanu (zagadnienie oraz geneza odpowiedzialności konstytucyjnej w prawie polskim, zakres podmiotowy oraz przedmiotowy odpowiedzialności konstytucyjnej w świetle ustawy zasadniczej z 1997 roku, skład Trybunału Stanu, postępowanie przed Trybunałem Stanu, sankcje prawne w ramach odpowiedzialności konstytucyjnej). 	3	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
TP14	<p>Konstytucyjne organy kontroli państwowej i ochrony prawa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Najwyższa Izba Kontroli (pojęcie kontroli, pozycja ustrojowa Najwyższej Izby Kontroli, organy Najwyższej Izby Kontroli, przedmiotowy i podmiotowy zakres kontroli Najwyższej Izby Kontroli), - Rzecznik Praw Obywatelskich (geneza oraz status ustrojowy urzędu Rzecznika Praw Obywatelskich w Polsce, warunki wyboru na urząd Rzecznika Praw Obywatelskich, powoływanie i odwoływanie Rzecznika Praw Obywatelskich, zakres kompetencji Rzecznika Praw Obywatelskich, prawne formy oraz tryb działania Rzecznika Praw Obywatelskich), - Narodowy Bank Polski (ustrojowa rola Narodowego Banku Polskiego, organizacja Narodowego Banku Polskiego), konstytucyjne regulacje dotyczące polityki finansowej państwa, 	2	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3

	- Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji (geneza i pozycja ustrojowa Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, skład Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, zadania i kompetencje Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji).		
TP15	Problematyka stanów nadzwyczajnych: - stan wojenny, - stan wyjątkowy - stan klęski żywiołowej.	1	W1, W3, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
	ĆWICZENIA	45	
TP1	Definicja i przedmiot prawa konstytucyjnego.	1	W1, K2
TP2	Konstytucja – zagadnienia węzłowe.	1	W1, K2
TP3	Ustrój konstytucyjny w Polsce powojennej, w dobie oraz reforma systemu konstytucyjnego państwa w dobie transformacji ustrojowej.	1	W1, K2
TP4	Naczelne zasady ustroju III RP.	3	W1, W2, W3, K2
TP5	Ustrojowy status jednostki w państwie.	4	W1, W3, W4, U1, U2, U3, U5, K1, K2
TP6	Konstytucyjny system źródeł prawa.	3	W1, W2, W3, W4, U2, U4, U5, K1, K2, K3
TP7	Prawo wyborcze.	2	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
TP8	Referenda i obywatelska inicjatywa ustawodawcza.	1	W1, W3, W4, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
TP9	Sejm i Senat jako organy władzy ustawodawczej.	5	W2, W4, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
TP10	Ustrojowy model prezydentury w Polsce.	4	W2, W4, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
TP11	Rada Ministrów i administracja rządowa.	4	W2, W4, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
TP12	Organy samorządu terytorialnego.	3	W1, W2, W4, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
TP13	Władza sądownicza.	4	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
TP14	Organy kontroli państwowej i ochrony prawa.	4	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
TP15	Finanse publiczne.	2	W1, W2, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
TP16	Problematyka stanów nadzwyczajnych.	3	W1, W3, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
Narzędzia dydaktyczne			
<ol style="list-style-type: none"> Wykłady: Wykład problemowy z prezentacją multimedialną, wykład z elementami konwersatorium. Metoda aktywizująca, skłaniająca studentów do samodzielnej prezentacji zagadnień teoretycznych, oraz samodzielnego wyciągania wniosków i oceny stanu prawnego. Prowokowanie do rozmów oraz dyskusji, w trakcie których uczestnicy zajęć wyrażają opinie poparte posiadaną wiedzą. Ćwiczenia: Analiza i interpretacja aktów normatywnych, dyskusja nad tezami doktryny oraz orzecznictwa, rozwiązywanie kasusów, panel dyskusyjny, praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja). 			
Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się			
Efekt uczenia się	Forma weryfikacji i walidacji efektów uczenia się		
	Wiedza faktograficzna	Wiedza praktyczna	Umiejętności kognitywne

		Umiejętności praktyczne		społeczne, postawy
W1 W2 W3 W4	Dyskusja Aktywność w trakcie zajęć Praca pisemna Kolokwium Egzamin		Dyskusja Bieżąca obserwacja	Bieżąca obserwacja
UU U2 U3 U4 U5		Aktywność w trakcie zajęć Bieżąca obserwacja i kontrola umiejętności praktycznych Praca pisemna Dyskusja Kolokwium Analiza przypadków Zaliczenie na ocenę	Dyskusja Bieżąca obserwacja	Bieżąca obserwacja
K1 K2 K3				Bieżąca obserwacja
Kryteria oceny osiągnięcia efektów uczenia się				
F - formujące				
F1. Aktywność na zajęciach i w grupach. F2. Dyskusja. F3. Weryfikacja przygotowania do zajęć. F4. Kolokwia zaliczeniowe w formie pisemnej i/lub ustnej. F5. Przygotowanie do prac problemowych. F6. Ocena przygotowania opinii i analiz prawnych oraz ich prezentacji.				
P - podsumowujące				
P1. Wykłady – egzamin ustny lub pisemny. P2. Ćwiczenia – zaliczenia na ocenę w formie kolokwium, aktywność na zajęciach, w tym praca w grupach, prace pisemne oraz rozwiązywanie zadań i kazusów.				
Skala ocen				
Ocena:	Poziom wiedzy, umiejętności, kompetencji personalnych i społecznych:			
5,0	- znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne			
4,5	- bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne			
4,0	- dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne			
3,5	- zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale ze znaczącymi niedociągnięciami			
3,0	- zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale z licznymi błędami			
2,0	- niezadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne			
Forma zakończenia: WYKŁADY – egzamin ĆWICZENIA – zaliczenie z oceną				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności				
1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim: 75 2. Przygotowanie się do zajęć: 50 SUMA: 125				
Literatura				
Podstawowa 1. Chmaj M., Komentarz do Konstytucji RP, Difin, 2022. 2. Garlicki L., Polskie prawo konstytucyjne. Zarys wykładu. Wolters Kluwer, 2022. 3. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, Wolters Kluwer, 2022.				
Uzupełniająca 1. Grant M., Prawo konstytucyjne z pytaniami i odpowiedziami, Wolters Kluwer 2022. 2. Grant M. (red.), Zubik M., Prawo konstytucyjne. Kazusy z rozwiązaniami, Wolters Kluwer, 2022. 3. Zubik M., Prawo konstytucyjne współczesnej Polski, C. H. Beck, 2022. 4. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego dostępne na stronie http://trybunal.gov.pl/				
Inne przydatne informacje o przedmiocie: Z literaturą do nauki przedmiotu oraz aktami prawnymi student może zapoznać się w Bibliotece Uniwersytetu Kaliskiego oraz w systemie LEX.				